Lausunto hallituksen esitykseen laiksi ajoneuvojen hankinta- ja muuntotukilain (1289/2021) muuttamisesta

Suomen Biokierto ja Biokaasu ry, SBB, kiittää mahdollisuudesta toimittaa lausunnon hallituksen esitykseen laiksi ajoneuvojen hankinta- ja muuntotukilain (1289/2021) muuttamisesta.

Pidämme hankintatukea tärkeänä ohjauskeinona vaihtoehtoisten käyttövoimien lisäämiseksi raskaaseen liikenteeseen Suomessa. Myös perustelumuistiossa tuodaan hyvin esille se, että raskaiden kaasuajoneuvojen hankintatuelle on tarvetta.

Kaasuajoneuvot

Päivitetty ryhmäpoikkeusasetus edellyttää muutoksia kaasukäyttöisten ajoneuvojen hankintatukeen. Lakiluonnoksessa esitetään, että kaasukäyttöisille ajoneuvoille myönnettäisiin jatkossa de minimis-asetukseen perustuvaa hankintatukea. Kannatamme tätä ehdotusta.

De minimis-asetusta päivitetään parhaillaan. On odotettavissa, että päivitetty asetus tulee voimaan vuonna 2024. Päivitetty asetus paitsi nostaa de minimis-tukitason 300 000 euroon, että tuo joustavuutta ajoneuvojen ja kuljetusyritysten tukemiseen. Nykyinen de minimis-asetus on suppea erityisesti kuljetusyritysten osalta, mikä johtaa siihen, että nyt hallituksen lakimuutosesitys luo rajoituksia hankintatuen myöntämiseen suurelle joukolle potentiaalisia hakijoita (soveltamisalan ulkopuolelle jää maanteiden tavarakuljetusten alalla toimivat yritykset). Olisi tärkeää, että hankintatukea voitaisiin jatkossakin myöntää kaikille kaasukuorma-autoille ja tukitasot olisivat riittävän korkeita. Pidämme tärkeänä sitä, että hankintatukilakia tarkasteltaisiin raskaiden kaasuajoneuvojen osalta pikaisesti uudelleen heti, kun uusi de minimis -asetus on hyväksytty. Mikäli de minimis-pohjainen hankintatuki ei jostain syystä toimi tarkoituksenmukaisesti, niin silloin tulisi tukiohjelman notifiointi tehdä pikaisesti. Pidämme hyvänä sitä, että De minimis-asetuksen päivityksen aiheuttamat muutokset on huomioitu kattavasti perustelumuistiossa ja Liikenne- ja viestintäministeriössä on 15.8.2023 käynnistetty lainsäädäntöhanke, jonka tarkoituksena on täydentää käsillä olevaa hallituksen esitystä vastaamaan de minimis -asetuksen muutoksia. (hankesivusto https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM036:00/2023.

1 § Soveltamisala

Esitämme, että laki vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan määräaikaisesta tukemisesta olisi voimassa 31.12.2028 asti. Tämä vähentäisi hallinnollista taakkaa ja lisäksi pitkäaikainen hankintatuki loisi yrityksille ennakoitavan ja luotettavan investointiympäristön. Pitkän aikavälin ohjauskeino olisi toivottava, jotta voitaisiin välttää ajoneuvojen markkinahäiriöt ja luoda selkeä ohjausvaikutus ”muna-kana-ongelman”-ratkaisemiseksi. Toimet kaasuautojen lisäämiseksi ovat erittäin

tärkeitä, koska se on tärkeä signaali ja työntövoima uuden kotimaisen biometaanin tuotantokapasiteetin kasvattamiseksi.

4 § Pakettiauton hankintatuen myöntämisen edellytykset; 5§ Kuorma-auton hankintatuen myöntämisen edellytykset

Nykyisellään hankintatukea voi saada maksimissaan viiteen kaasu- tai sähköautoon vuodessa yhtä yritystä kohti. Esitämme, että hankintatukea muutettaisiin siten, että jatkossa yksittäinen yritys voisi saada tukea maksimissaan kymmenen kaasu- tai sähkökäyttöisen paketti- tai kuorma-auton hankintaan vuodessa. Tällä muutoksella poistettaisiin rajoituksia, jotka osaltaan ovat vähentäneet hankintatukien käyttöä. Raskaiden sähkö- ja kaasukuorma-autojen lukumäärät ovat kasvaneet hitaasti ja hankintatukiin varattuja määrärahoja on vielä jäljellä.

11 § Kaasukäyttöisen kuorma-auton hankintatuen määrä

Esitämme, että kaasukuorma-autojen hankintatukien tukisummaa nostetaan seuraavasti:

- Hankintatuki 8 000€ N2-luokan ajoneuvolle, jonka kokonaismassa on enintään 12 tonnia
- Hankintatuki 16 000€ N3-luokan ajoneuvolle, jonka kokonaismaissa on enintään 40 tonnia
- Hankintatuki 30 000€ ajoneuvolle, jonka kokonaismassa on yli 60 tonnia

De minimis -asetus mahdollistaa korkeammat hankintatukitasot kuin ryhmäpoikkeusasetus. Tukien nosto lisäisi kaasukäyttöisten ajoneuvojen kysyntää merkittävästi. Huomattava osa potentiaalisista hankintatuen hakijoista on pieniä ja keskisuuria yrityksiä, joilla ei ole taloudellisia mahdollisuuksia kantaa vaihtoehtoisiin käyttövoimiin liittyvää taloudellista riskiä.

Kaasumuuntotuen jatkaminen

Pidämme valitettavana sitä, ettei henkilöautojen kaasumuunnoksiin olisi saatavissa myös jatkossa tukea. Muutokset On tärkeä mahdollistaa myös toimet nykyisen autokannan päästöjen vähentämiseksi. Määrärahatarve on suhteellisen pieni, noin 200 000 euroa vuosittain.

Lisätiedot

Anna Virolainen-Hynnä
Toiminnanjohtaja, Suomen Biokierto ja Biokaasu ry
Eteläranta 10, 00131 Helsinki, Finland +358 400 987 805 | anna.virolainen-hynna@biokierto.fi